

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

ЗАТВЕРДЖУЮ

“ПОГОДЖЕНО”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

“ 29 ” 08 2025 року

Завідувач кафедри дитячих

інфекційних хвороб

проф. ЗВО Ірина НЕЗГОДА

“ 27 ” 08 2025 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ У ДІТЕЙ
(курс за вибором ВК-6.6)**

Спеціальність	228 Педіатрія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Педіатрія» (228)
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	дитячих інфекційних хвороб
Лектор (якщо читаються лекції)	не передбачено навчальним планом
Контактна інформація	Email: child.onfection@vnmuedu.ua
Укладач силабусу	Доцент ЗВО, Ph.D., к.мед.н. Олена ОНОФРІЙЧУК Асистент ЗВО Ярослав ДЕМЧИШИН

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ВК 6.6. Імунопрофілактика інфекційних хвороб у дітей //дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	6 курс (XII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2 кредитів ЄКТС
Кількість змістових модулів	2 змістових модулі
Структура дисципліни	Лекції – не передбачені навчальним планом Практичні заняття – 25 год Самостійна робота – 35 год
Мова викладання	українська, англійська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Предметним напрямком програми є вивчення особливостей підходів до імунопрофілактики інфекційних захворювань у дітей відповідно чинного законодавства, з урахуванням вікових особливостей дитячого організму, формування умінь та навичок професійної орієнтації, клінічного мислення та практичних навичок.

Передреквізити. Навчальна дисципліна «Імунопрофілактика інфекційних хвороб у дітей» ґрунтується на вивченні студентами гістології, патологічної анатомії, медичної біології та генетики, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, морфологічних дисциплін, нормальної та патологічної фізіології, пропедевтики внутрішніх та дитячих хвороб, фармакології й інтегрується з цими дисциплінами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Імунопрофілактика інфекційних хвороб у дітей» є поглиблення теоретичних знань, удосконалення і засвоєння практичних навичок з вакцинопрофілактики у дітей для поглиблення професійного рівня знань в галузі дитячої інфектології.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: клінічної імунології та алергології (знання принципів та механізмів індукції імунної відповіді на імунобіологічні препарати), медичної генетики (особливості імунізації дітей при орфанних захворюваннях), дитячої хірургії (особливості менеджменту хірургічних станів, пов'язаних із імунізацією), реаніматології (менеджмент невідкладних станів, які виникають під час введення імунобіологічних препаратів), кардіології (особливості вторинної профілактики уражень серцево-судинної системи), медичної психології (медико-психологічне консультування пацієнтів під час імунізації), психіатрії (моніторинг психічних явищ, які виникають, як реакція на введення імунобіологічних препаратів), нервових хвороб (специфічне та неспецифічне ураження нервової системи, які виникають на тлі введення імунобіологічних препаратів), фтизіатрії (менеджмент станів, які пов'язані із використанням туберкуліну та вакцини БЦЖ), що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач може:

- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, які можуть проводитись під час імунізації дітей;

- проводити диференційну діагностику невідкладних станів, які пов'язані із введенням імунобіологічних препаратів з метою профілактики інфекційних хвороб дитячого віку;
- надавати невідкладну допомогу дітям із невідкладними станами, які виникли під час проведення імунізації;
- вводити імунобіологічні препарати залежно від віку дитини та типу препарату;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії під час проведення імунізації;
- вести медичну документацію;
- формувати та аналізувати індивідуальний календар щеплень дітей різного віку;
- проводити імунізацію дитячого населення відповідно чинного законодавства.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Імунопрофілактика інфекційних хвороб у дітей.	ХІІ семестр 60 год / 2 кредити ECTS	Лекції – не передбачено навчальним планом. Практичні заняття – №№ 1-8. Теми для самостійного опрацювання не передбачені навчальним планом
--	---	---

Дисципліна включає 8 тем, які поділені на 2 тематичних модулі:

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми:

Тема 1. Загальні відомості про імунітет і імунопатологічні стани. Особливості імунної системи у дітей.

Тема 2. Організація проведення імунопрофілактики в Україні. Статті Конституції України та чинних Законів України, підзаконні акти, які регулюють імунопрофілактику інфекційних хвороб. Накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики у дітей.

Тема 3. Імунобіологічні препарати, що використовуються для профілактики інфекційних хвороб: вакцини та імуноглобуліни. Вакцини та їх класифікація. Склад вакцин. Особливості зберігання та транспортування вакцин. Механізми індукції імунної відповіді на імунобіологічні препарати.

Тема 4. Поняття «планової» та «екстренної» імунізації. Календар профілактичних щеплень в Україні. Особливості імунізації дітей за віком згідно чинного законодавства.

Тема 5. Поствакцинальні реакції та ускладнення. Особливості менеджменту станів у поствакцинальному періоді. Менеджмент невідкладних станів, які пов'язані із вакцинацією.

Тема 6. Імунопрофілактика бактеріальних інфекційних захворювань у дітей (туберкульоз, кашлюк, дифтерія, правець, гемофільна інфекція, менінгококова інфекція, пневмококова інфекція та ін.): клінічні аспекти, препарати для імунізації, показання та протипоказання, схеми імунізації та способи введення вакцин, реакції на введення вакцин, побічні явища та реакції, ефективність імунізації та тривалість захисту.

Тема 7. Імунопрофілактика вірусних інфекційних захворювань у дітей (вірусний гепатит А, вірусний гепатит В, поліомієліт, кір, краснуха, епідемічний паротит, вітряна віспа, папіломавірусна інфекція, ротавірусна інфекція, кліщовий енцефаліт, грип, коронавірусна інфекція, сказ, жовта лихоманка та ін.): клінічні аспекти, препарати для імунізації, показання та протипоказання, схеми імунізації та способи введення вакцин, реакції на введення вакцин, побічні явища та реакції, ефективність імунізації та тривалість захисту.

Тема 8. Особливості імунізації дітей із порушенням календаря щеплень. Поняття «catch-up» імунізації. Особливості імунізації дітей за станом здоров'я. Імунізація за епідемічними, ендемічними та ензоотичними показаннями. Імунопрофілактика особливонебезпечних інфекцій.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними, бо на практичних заняттях передбачається:

- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, які можуть проводитись під час імунізації дітей;
- проводити менеджмент невідкладних станів, які пов'язані із введенням

імунобіологічних препаратів з метою профілактики інфекційних хвороб дитячого віку;

- надавати невідкладну допомогу дітям із невідкладними станами, які виникли під час проведення імунізації;
- вводити імунобіологічні препарати залежно від віку дитини та типу препарату;
- вести медичну документацію;
- формувати та аналізувати індивідуальний календар щеплень дітей різного віку;
- проводити імунізацію дитячого населення відповідно чинного законодавства.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, написання рефератів, підготовка презентацій, таблиць.

Індивідуальна робота включає підготовку доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, підготовка та участь у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади з педіатрії, інфекційних хвороб, клінічної імунології, підготовка наукових робіт до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Дитячі інфекційні хвороби», «Педіатрія», «Клінічна імунологія».

Тематичні плани практичних занять, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра дитячих інфекційних хвороб/Студенту/Очна форма навчання/ *Медицина* / 6 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента: s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень, їх трактування та оцінка їх результатів, аналіз карт щеплень пацієнтів
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок, аналіз карт щеплень пацієнтів

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре»,
-------------------	---

	3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни (залік)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Положення про організацію освітнього процесу)
Оцінювання дисципліни:	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Індивідуальна робота – від 6 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,9	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни.

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації освітнього процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, безпеки поводження з хворими на інфекційне захворювання проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Під час дії воєнного стану, зумовленого агресією РФ, для максимального забезпечення безпечних умов учасників освітнього процесу слід користуватися уніфікованою інструкцією щодо порядку дії здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників та інших співробітників ВНМУ ім. М.І. Пирогова під час дії сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА». Інструктаж проводиться викладачем на початку заняття з визначенням маршруту та порядком руху до укриття.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, маска, шапочка, змінне взуття) і мати фонендоскоп. Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки та санітарно-епідемічного режиму на практичних заняттях під час перебування як у приміщеннях кафедри так і у інфекційно-боксовому відділенні клінічної бази. Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Заборонено використовувати мобільні телефони під час практичних занять. Інші електронні девайси дозволяються використовувати під час практичних занять у випадку демонстрування презентаційного матеріалу студентом.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного контролю студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен заповнити реєстраційну Google-форму, посилання на яку міститься за адресою: <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб/ Новини, та включає базову необхідну інформацію щодо відпрацювання.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 6 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно

Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб / Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб / Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб Студенту).

3. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра дитячих інфекційних хвороб/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Імунопрофілактика інфекційних хвороб у дітей» обговорено та затверджено на засіданні кафедри дитячих інфекційних хвороб (протокол №1, від «27» серпня 2025 року)

Відповідальний за курс (доц. ЗВО к.мед.н., ph.D. Олена ОНОФРІЙЧУК)

Завідувач кафедри (проф. ЗВО, д.мед.н. Ірина НЕЗГОДА)